

Dagsöversikten

Gruvarbetarna förkasta Lloyd Georges förslag. Nya underhandlingar i utsikt.

Tyske rikskanslärans programtal kommenteras välvilligt och med instämmanden i regeringspressen. Sålunda yttrar det socialdemokratiska huvudorganet, att det nu gäller att verkställa prestationer, som ute i världen häva varje tvivel om Tysklands goda vilja att uppfylla sina förpliktelser. Berliner Tageblatt skriver, att regeringen framlagt ett handlingens program och förklarat sig redo att genom ett systematiskt uppbyggande arbete göra Tyskland starkt för att under generationer kunna avbetala skadeståndsskulden. I Vossische Zeitung framhåller Georg Bernhard, att kanslerstalet genom sin optimistiska ton, som bygger på förhoppningen att Tyskland inom överskådlig tid genom stora prestationer skall kunna återköpa sin frihet, innebär

ett påtagligt framsteg i jämförelse med tidigare regeringsuttalanden. De tyska nationella tidningarna kritiserar skarpt den del av talet, som behandlar genomförandet av ententens ultimatum, och finna gillande ord endast för uttalandena om Ober-Schlesien. Tyska folkpartiets och de oavhängigas ställning framgår icke klart av dessa partiers pressuttalanden. Den oavhängiga Freiheit skriver, att regeringsprogrammet innehåller mycket, som är riktigt, men att det dock kommer långt efter de oavhängigas miniprogram och är ett tydligt bevis på, huru helt annorlunda en ren socialistregeringens program skulle se ut. Centrumsorganet Germania framhåller, att man av rikskanslerns tal fick ett intryck av den ärliga energi, med vilken regeringen av den 10 maj skrider till inlösen av sitt givna ord.

Den riksdagsdebatt, som anslöt sig till regeringsförklaringen, fick sitt huvudsakliga intresse av det anförande, varmed Rathenau debiterade från regeringsbänken. Han motiverade sitt beslut att antaga ministerposten därmed, att hans nya arbetsområde icke är av politisk natur. Jag skulle, yttrade han, icke våga med min verksamhet sammankoppla en allmän reform av Tysklands ekonomiska liv, vilken vore omöjlig under nuvarande förhållanden. Att jag åtagit mig posten beror på att jag var övertygad om att fransmännen taga återuppbyggandet på allvar. Att Frankrike redan gjort kolossala och mycket behjärtansvärda ansträngningar framgår av föreliggande siffror. Av de senaste dagarnas förhandlingar kan man också våga dra den slutsatsen, att man på franskt håll är besjälad av allvarlig vilja att företaga återuppbyggandet i samarbete med Tyskland. Min ståndpunkt gentemot de åtagna förpliktelserna hämtar jag från min forna verksamhet. All köpenskap har i alla tider byggt på förtroende, och detta förtroende symboliseras av det skrivna ordet, av underskriften. De två miljarderna har jag aldrig betecknat som ouppfyllbara. Jag har tidigare vänt mig mot indexen, och jag tror, att man å ömse sidor börjar komma till insikt om, att denna indexvarken motsvarar våra eller ententens intressen. Återuppbyggandsuppgiften är en världsuppgift. Det blir ingen frid i världen, så länge Europas sår icke äro läkta.

Tidningarna meddela, att koalitionspartierna icke torde föreslå ett direkt förtroendevotum för regeringen, utan ett uttalande av innehåll, att riksdagen gillar regeringens strävanden att uppfylla de åtagna förpliktelserna. Tyska folkpartiet, med vilket demokraterna satt sig i förbindelse, väntas, om vissa utfäs-

rande den tyska industriens medverkan vid återuppbyggandet. Enligt det andra telegrammet har Rathenau lyckats förmå den socialdemokratiska riksdagsmannen, Silberschmidt, som tillhör byggnadsarbetarnas fackförening och tidigare själv var en av kandidaterna till återuppbyggnadsministerposten, att inträda i återuppbyggnadsdepartementet.

Den österrikiska regeringens demission förefaller närmast ha tillkommit som en demonstration i syfte att införa ententen klagöra, att den ej ställer sig solidarisk med de partiella omröstningar för anslutning till Tyskland som pågå eller äro planerade — senast nu Steiermark — och vilka föranlett framställningar från de allierades representanter i Wien. Enligt ett Berlinter telegram har tyske rikskanslern uppmanat det österrikiska kabinettet att med hänsyn till Tysklands nuvarande internationella läge och de aktuella politiska frågorna uppbjuda allt sitt inflytande för att hindra dylika omröstningar. Det antas att krisen inte blir långvarig utan att Mayr skall lyckas bilda ny regering inom de närmaste dagarna.

Ett Londontelegram betecknar det så gott som säkert, att gruvarbetarna komma att förkasta regeringens förslag. Man antager emellertid, att gruvägarna möjligen skola taga initiativet till nya förhandlingar och framlägga en grundval för sådana. Nya underhandlingar, antingen med eller utan regeringens medverkan, väntas om lördag.

Underhuset har antagit en resolution, enligt vilken de särskilda säkerhetsåtgärder, som införts med hänsyn till kolstrejken, fortfarande skola äga gällande kraft.

Amerikanska senaten har antagit lagförslaget om ett anslag till marinen av 494 mill. dollars jämte Borahs ändringsförslag rörande en konferens om begränsning av rustningarna.

Den kommunistiska agitationens minskade inflytande bland de franska arbetarna belyses av ett Paristelegram, enligt vilket järnvägsmännens kongress uttalat sig med 54,000 röster mot 46,500 för den moderata socialistiska riktningen. I Belgien ha de extremistiska elementen beslutat lämna socialistpartiet och bilda ett kommunistparti tillkännagivande, att de skola kvarstanna inom fackföreningsorganisationerna för att där bedriva propaganda.

Schweiz' fackföreningsförbund har beslutat icke sända någon delegerad till kommunisternas konferens i Moskva. Detta beslut tillskrivs definitivt schismen inom det schweiziska socialistpartiet och de kommunistiska elementens nederlag.

telser givas, komma att rösta för en dylik dagordning. Tageblatt skriver, att dagordningen eventuellt kommer att göra förbehåll för prövningen av de särskilda regeringsförslagen och att det är sannolikt, att regeringen särskilt i skattefrågorna måste arbeta med växlande majoriteter. Det förmodas, att även de oavhängiga skola rösta för en dylik dagordning.

Ytterligare vittnesbörd om att man nu både på tyskt och franskt håll är beredd att på allvar ta i tu med det praktiska återuppbyggandet lämnar ett par Berlinter telegram för dagen. Det ena uppger att franske ambassadören i Berlin på Loucheurs uttryckt önskan omedelbart skall avresa till Paris för att erhålla nya instruktioner rö-